

Het concert dat u vandaag bezoekt is onderdeel van de VriendenLoterij ZomerConcerten; een divers programma, van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse en informele sfeer. Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting op concertkaarten voor de VriendenLoterij ZomerConcerten en kunnen met voorrang bestellen. Het Concertgebouw en de VriendenLoterij wensen u een geweldig ZomerConcert!

© Eduardus Lee

Hoe was het concert?

Laat ons weten wat je ervan vond & maak kans op deze exclusieve **Apple Beats**-hoofdtelefoon.

classicnl
non-stop de mooiste
klassieke muziek voor iedereen
app | classic.nl

Scan de QR of ga naar
www.classic.nl/acties

Zondag 17 augustus 2025
Grote Zaal 20.00 uur

Orchestre Français des Jeunes
Kristiina Poska, dirigent
Alexandre Tharaud, piano

Yan Maresz 1966
Recto (2003)

Wolfgang Amadeus Mozart 1756-1791
Pianoconcert nr. 23 in A, KV 488 (1786)
Allegro
Adagio
Allegro assai

PAUZE

Claude Debussy 1862-1918
La mer, trois esquisses symphoniques (1903-05)
De l'aube à midi sur la mer
Jeux de vagues
Dialogue du vent et de la mer

TOELICHTING

Ze mogen daar in Monaco, het dwergstaattie aan de Middellandse Zee, trots zijn op Yan Maresz. De in het prinsdom geboren en opgeleide musicus heeft inmiddels de ene compositieprijs na de andere op zijn naam geschreven en is met name in de heden-daagse muziekszene van Frankrijk een veelgevraagd componist. Zijn orkeststuk *Recto* uit 2003 maakte oorspronkelijk deel uit van een groter werk (*Recto-Verso*) dat hij schreef voor Les Ballets de Monte-Carlo en choreograaf Jean-Christophe Maillot. *Recto* is volgens de componist een vrij traditioneel opgezet werk ('met exposities, doorwerkingen en contrasten') en is onder te verdelen in zes grotere delen, die net als 'een kaarten-huis' onderling ook weer op te splitsen zijn in kleinere delen.

Een zangerige Mozart

Nadat hij door zijn Salzburgse broodheer op straat was gezet, vestigde Wolfgang Amadeus Mozart zich als kleine zelfstandige in Wenen. Om zich als scheppend én als uitvoerend kunstenaar te profileren schreef hij het ene pianoconcert na het andere: binnen twee jaar zette hij er maar liefst twaalf op papier. Een ervan is het *Pianoconcert in A*, KV 488, uit maart 1786. Vergeleken met het tragische *Pianoconcert in c* dat in dezelfde maand ontstond, is het A-groot-concert minder dramatisch, klassieker en intiemer. Het zangerige eerste deel heeft een heldere en betrekkelijk eenvoudige structuur. Opvallend is dat in de overgeleverde partituur de cadens – waarin de solist zonder orkestbegeleiding kan laten horen wat hij in huis heeft – door Mozart helemaal werd uitgeschreven. Meestal improviseerde

de pianist die ter plekke. Mede vanwege het prachtige, melancholieke tweede deel, een wiegend siciliano (van oorsprong een langzame Italiaanse dans), geniet dit concert al sinds de negentiende eeuw een grote populariteit. Deze diepzinnige 'aria' laat Mozart volgen door een effectvolle finale in rondovorm, waarin vrolijke operapersonages ons lijken toe te lachen.

Debussy's liefde voor de zee

'Ik ben weer bij mijn oude vriendin, de zee. Die is steeds ondoorgrondelijk en mooi. Van alle natuurfenomenen is de zee het best in staat iemand weer op de been te helpen.' In verschillende brieven beschreef de Franse componist Claude Debussy zijn speciale band met de zee. In 1905 resulteerde die liefde in het orkestwerk *La mer*. In drie orkestrale 'schetsen' breekt Debussy met de gangbare symfonische vormen: voortdurend verdringen een grote reeks thema's en motieven elkaar in een vrij, ritmisch maar tot in de puntjes door de componist beheerst spel. Vernieuwend is ook de bijzondere instrumentatie. Filmmuziek van de bovenste plank! Lang niet iedereen zag bij de première in dat *La mer* een van Debussy's meesterwerken was. Criticus Pierre Lalo, bijvoorbeeld, beschuldigde Debussy van oppervlakkig 'amerikanisme' en constateerde droogjes: 'Ik zie geen zee, ik hoor geen zee, ik voel geen zee.'

Dirk Luyjmes

BIOGRAFIE

Aan jeugdig elan is geen gebrek bij het **Orchestre Français des Jeunes**, een ensemble dat is samengesteld uit de meest talentvolle Franse musici onder de 25 jaar. De jonge musici van het orkest maakten begin dit jaar grote indruk met Bartóks *Hertog Blauwbaards burcht* in de Opera van Dijon onder leiding van de inspirerende dirigent **Kristiina Poska**. Met ingang van deze zomer is zij de nieuwe muzikaal leider van het orkest. Poska startte haar muzikale carrière in haar geboorteland Estland, waarna ze internationaal de aandacht trok. Behalve chef van de jeugdige Fransen is ze chef-dirigent van het Symfonieorkest Vlaanderen, waarmee ze afgelopen april nog in Het Concertgebouw optrad, en vaste gast-dirigent van het Lets Nationaal Symfonieorkest. Met een danslerares als moeder, een zanger als vader en een violist als grootvader, kreeg de Franse pianist **Alexandre Tharaud** de muziek met de paplepel ingegeven. Op zijn veertiende begon hij aan zijn studie aan het conservatorium in Parijs; na zijn afstuderen sleepte hij diverse prijzen in de wacht bij concoursen in Spanje, Italië en Duitsland. Daarna nam zijn internationale carrière een hoge vlucht. Tharauds grote liefde is de Franse pianomuziek, al maakt hij ook regelmatig uitstapjes naar het Wenen van Mozart, Beethoven en Schubert. Daarnaast is hij verknocht aan filmmuziek en eigentijdse composities. In Het Concertgebouw is hij een graag geziene gast.

SUMMARY

Monaco-born Yan Marisz has mostly made his career in France. His 2003 work for orchestra *Recto* was originally part of a larger work (*Recto-Verso*) written for a ballet company. According to the composer, *Recto* has a fairly traditional structure ('with expositions, developments and contrasts') and can be divided into six larger movements, each of which can be divided into smaller parts 'like a house of cards'. After Wolfgang Amadeus Mozart had a falling out with his Salzburg patron, he established himself as an 'independent music professional' in Vienna, where he wrote one piano concerto after another to promote himself as both a creative artist and a performer. His intimate *Piano Concerto in A major*, K 488 dates from 1786. Its lovely, melancholy second movement is just one of the reasons the work has been enormously popular since the nineteenth century. The French impressionist Claude Debussy expressed his deep connection with the sea in his orchestral piece *La mer*. The three orchestral 'sketches' (as he called them) break with conventional symphonic forms, as does the unusual instrumentation. Various themes and motifs surface as if churned up by the waves. Its freedom and rhythms sound almost improvised, but this is a master composer at work. Every tiny detail has been placed precisely where he wanted it. ...first-class film music!

Translation: Anne Hodgkinson

EN VERDER...

QNTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

STEUN ONS

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later. concertgebouw.nl/steun-ons

CONCERTTIP

zo 24/08

20.00 uur
Grote Zaal

Tsjaikovski's Het zwanenmeer en highlights voor viool

Chef-dirigent Jun Märkl leidt het Residentie Orkest in delen uit Tsjaikovski's ontroerende ballet *Het zwanenmeer*. De Zuid-Koreaanse sterviolist Bomsori Kim soleert in romantische pronkstukken voor viool van Saint-Saëns en Wieniawski, dierbare composities die ook op Kims debuutalbum *Violin on Stage* staan.

